

De Sanchinarro a Klara Zenit

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

29/07/2009

Es molt curiosa la doble visió que es té de l'única capital d'Europa que creix com la majoria de ciutats van fer en el segle XIX i primera meitat del XX

Acabo de passar dos dies a Madrid per motius professionals. La darrera tarda abans de tornar a casa l'aprofito per visitar Sanchinarro, paradigma de l'expansió urbanística desenfrenada, que apareix als meus ulls com una zona fantasmal on habitatges i centres comercials comparteixen l'espai amb solars immensos i bulevards amplíssims absolutament buits. M'acompanya un col·lega madrileny, l'Alberto, que em comenta les crítiques negatives que ha rebut la zona en raó de la seva concepció, primer, i realització, després. Passem per autovies de circumval·lació i l'elevació del territori permet copsar el creixement en taca d'oli de la capital espanyola. Li pregunto a l'Alberto si creu que Madrid s'aturarà i diu que fins que no es completin les inèrcies que van començar abans de la crisi, no. I després? Home! -em diu- després seria convenient que l'expansió s'acabés i la ciutat es comencés a refer *des de dintre*.

Es molt curiosa la doble visió que es té de l'única capital d'Europa que creix com la majoria de ciutats van fer en el segle XIX i primera meitat del XX. Londres i París ja eren pràcticament com són cap al 1950. Una visió és la dels propis madrilenys -almenys els que tenen una certa consciència socioambiental- que estan realment preocupats pel fenomen i les distorsions que ocasiona. Per exemple, un transport públic cada cop millor no aconsegueix acabar amb els col·lapses de trànsit que segueixen a l'ordre del dia. L'altra és la d'alguns catalans que veuen en el Gran Madrid la confirmació dels seus pensaments negres respecte a la decadència catalana, fent bo el lema publicitari de la pel·lícula *Godzilla* ("Size does matter") i confirmant que rere algun pensament *nacional* en realitat se n'amaga un de *provincial*. Curiosament els madrilenys que citava abans pensen en Barcelona com una ciutat molt més avançada i n'envegen l'escala humana, les bicicletes, els centres cívics, etc.

Per entretenir-me en el tren compro la revista francesa *Ecologik*. Té una portada molt atractiva amb un títol suggestiu: la vida oculta dels terrats. Vaig directe al reportatge i descobreixo una realització arquitectònica i alhora urbanística fantàstica que està pensada des d'un paradigma completament oposat al de Sanchinarro. El 1971 va emergir en ple centre històric d'Estocolm un edifici anomenat Klara Zenit que amb els seus 8000 m² estava destinat a instal·lacions del servei postal. Els habitants del barri sempre el van veure com una agressió al bon gust i, fora dels judicis subjectius, es va constatar que desertitzava el districte central. L'any 2005 l'edifici va abandonar l'ús monolític i va reconvertir-se en un lloc per treballar, viure i comprar; s'hi van obrir grans finestrals i, de manera audaç, en el seu terrat hi va néixer un poblet amb 50 habitatges. És un conjunt insòlit. En un espai similar a un camp de futbol s'han traçat cinc carrers en dos nivells diferents i amb cases unifamiliars; els espais privats i els públics es troben en equilibri, hi ha placetes, jardins, terrasses i fins i tot ponts. Les cases s'han pogut ubicar ràpidament ja que són prefabricades. Tot és igual que en qualsevol altre poble, amb l'única diferència que s'hi ha d'accedir amb ascensor, però les vistes de la capital sueca compensen els habitants.

La por va ser la causa de la mort del primer Klara Zenit. Concretament, la por a un atac nuclear va fer que es dotés l'edifici d'un seguit d'estructures per resistir impactes extrems reduint al màxim les obertures envers l'exterior i amb la presència enormes sistemes de refrigeració connectats als sistemes

informàtics d'aquell temps. Tot plegat va fer que l'immoble acabés esdevenint poc agradable per al treball i obsolet. El fracàs tant de cara a l'interior com de cara a l'exterior no va derivar en aquesta ocasió cap a l'abandonament sinó cap a la constatació de la necessitat d'inventar un nou espai partint d'allò que es tenia. I en definitiva, no és aquest el repte de les ciutats?

L'obstacle més gran que va haver de superar Klara Zenit no va ser tècnic ja que l'edifici era tan fort que s'hi podia construir perfectament al damunt sinó legal. Segons la llei sueca un edifici de l'administració només pot ser llogat a una institució de l'administració. Amb aquest condicionant la barreja d'usos pensada no era possible. La qüestió és que cap institució va voler instal·lar-se a Klara Zenit, suposadament, pel passat poc prestigiós de l'immoble. Donada la situació, les autoritats van decidir fer una excepció a la norma, decisió que va obrir la porta de la transformació i, finalment, a l'èxit. Els catalans no hauríem d'haver oblidat ni el gran poeta ni el seu consell de mirar nord enllà, això sí, visitant Sanchinarro.

Periodista **Etiquetes:** [Espanya](/etiquetes/espanya) (/etiquetes/espanya)

[Medi urbà](/etiquetes/medi-urba) (/etiquetes/medi-urba)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/de-sanchinarro-a-klara-zenit>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/de-sanchinarro-a-klara-zenit>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](/newsletter/sostenible) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

[Arxiu](/arxiu) (/arxiu)

[Continguts per categoria](/tagclouds/chunk/3) (/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta](/tagclouds/chunk/1) (/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi](/tagclouds/chunk/2) (/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)

[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)

[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)

[\(rss.xml\)](#)
